



ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE (P4C) ÜZERİNE ODAKLANMIŞ ÇOCUK EDEBİYATI ESERLERİNİN ANALİZİ ÜZERİNE BİR SİSTEMATİK DERLEME

A SYSTEMATIC REVIEW ON THE ANALYSIS OF CHILDREN'S LITERATURE WORKS FOCUSED ON PHILOSOPHY FOR CHILDREN (P4C)

Hakan ÇİNER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü

hkncnr50@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4235-5275

Ergin ERGİNER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

erginerginer@nevsehir.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7590-4755

ÖZ

Geliş Tarihi:

24.09.2023

Kabul Tarihi:

28.10.2023

Yayın Tarihi:

29.10.2023

Anahtar Kelimeler:

Çocuklar için felsefe
(p4c)

Çocuk edebiyatı

Eğitim felsefesi

Keywords:

Philosophy for
children (p4c)

Children's literature

Educational

philosophy

Yeni yüzyıl çocuklarının düşünme süreçleri ve eğitimleri ile ilgili çalışmalar incelendiğinde, bu öğrenme yılının sorgulayan, yaratıcı ve üretken bireyler yetiştirmeyi amaçladığı dikkat çekmektedir. Alanyazın incelendiğinde, çocuk edebiyatı eserlerinden yararlanmanın inkarı söz konusu olmadığı gibi, çocukların felsefi düşünceleri de bilimsel olarak kanıtlanmış bir yaklaşımdır. Bu çalışmada da, çocuk dünya klasiklerinden günümüze, çocukların felsefi düşünme eğitiminde kullanılabilecek çocuk kitaplarının analizi yapılmaya çalışılmıştır. Eserlerin, içinden çıktıkları kültürel kodlardan da hareketle, özellikleri, tematik olarak içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Çocuklar için felsefe çalışmalarında kullanılabilecek eserler incelendiğinde, dünyanın sorunlarına duyarlılıkla yaklaşan konuların ele alındığı dikkat çekmektedir. Bu konular, insanı canlıya saygısı olan bir canlı yapmak, evreni savaşılmayan, doğanın tahrip olmadığı, çocukların ölmediği bir gezegene dönüştürmek, ırkçılık, yabancı düşmanlığı, din ve cinsiyet ayrımcılığı ve şiddet ve terörün olmadığı yalın bir dünya kurgulamak, adalet, eşitlik ve mutlulukla inşa edilmiş nefes alınabilen bir dünya yaratmak gibi çok geniş bir yelpazede anlaşılmaktadır.

ABSTRACT

When works related to the thinking processes and educations of the children of the new millennium are investigated, it is remarkable that this new century of learning aims to create enquiring, creative and productive individuals. As there is no denial of benefiting from children's literature works in these studies, it is also a scientifically proven approach for children to think philosophically. In this study, an analysis of children's books that can be used in children's philosophical thinking education, from children's world classics to the present, has been analyzed. In this analysis, the characteristics of the books were analyzed thematically through content analysis, based on the cultural codes they came from. When the works that can be used in philosophy studies for children are examined, it is noteworthy that they deal with issues that approach the problems of the world with sensitivity. These issues are interpreted in a wide range of meanings such as making human beings respectful of living beings, transforming the universe into a planet where there is no war, nature is not destroyed and children do not die, building a simple world without racism, xenophobia, religious and gender discrimination, violence and terrorism, and creating a breathable world built with justice, equality and happiness.

Atf/Cite as: Çiner, H. & Erginer, E. (2023). Çocuklar için felsefe (P4C) üzerine odaklanmış çocuk edebiyatı eserlerinin analizi üzerine bir sistematik derleme. *Kapadokya Eğitim Dergisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılı Özel Sayısı*, 93-118.

Nereden? – Nereye?

Tarihe göz attığımızda, filozofların ya da diğer düşünürlerin çocuklukta felsefi düşünmenin ortaya çıkışıyla ilgili neredeyse hiçbir çalışma yapmadığını görürüz... Felsefeye yabancı olan yetişkinler genellikle, çocuklar için felsefenin ‘çok zor’ ve ‘çok soyut’ olduğunu ve çocukların felsefi konuları değerlendirecek kapasitede olmadığını düşünmeye eğilimlidirler ve böylece çocukların felsefi sorgulama ve derin düşünme yeteneklerini kolayca göz ardı etmiş olurlar... Geçmişte eğitimciler psikologlar, sosyologlar ve diğer sosyal bilimciler ile beşeri bilimler akademisyenleri geleneksel olarak çocukluğa ve insan hayatındaki rolüne büyük önem gösterse de filozoflar çocukluk çağının felsefi yönlerini küçümsemeye incelemişlerdir (Lone 2017).

Erken yaşlarda çocuğun soyut ve felsefi düşünemeyeceği tezi, günümüzde artık eleştiri almaktadır. McCall (2012) çalışmalarında, bilişsel olgunlaşma kuramlarının aksine, doğru ortam sağlandığında, küçük çocukların soyut fikirlerle nasıl akıl yürütebileceklerinin ve ahlaki muhakemede bulunabileceklerinin, başkalarının kendi düşüncelerinden farklı olan düşünceleriyle nasıl empati kurabileceklerinin, çocuklar için felsefe etkinlikleriyle kanıtlanabildiğini göstermektedir.

Piaget’in bilişsel gelişimin bütünsel yapılar olan aşamalar halinde gerçekleştiğini savunan görüşü, günümüzde, aslında sıralı aşamalar halinde gerçekleştiği (Sanghvi 2020) yönündedir ve bir bütünsellik içermektedir. Bu durum da, gelişim dönemleri açısından bireysel farklılıkların önemsenmesi gerektiğine yapılan temel bir vurgudur aslında. Gelişim, dönemler ya da aşamalar içerebilir, fakat her çocuk kendi bireysel varoluş özülüyle de, biricik kabul edilmelidir. Houdé & Borst, (2014)’a göre, Piaget’in bebeklerin bilişsel yeteneklerini hafife aldığı, okul öncesi çocukların, ilkokul çocuklarının, ergenlerin ve hatta yetişkinlerin yeteneklerini abarttığı görüşü, son otuz yıl boyunca, çocukların problem çözme becerilerini konu edinen ayrıntılı davranışsal çalışmalara neden olmuş, çocukların bilişsel becerilerinin yeniden kavramsallaştırılmasına yol açmıştır.

Lipman (2003), Bloom’un öğrenme/düşünme düzeyleri hiyerarşisine dönük kavramlarının, eğitimde Piaget imparatorluğuna girdiğinde, Piaget ile mükemmel bir uyum içinde olmalarına izin veren bir yoruma sahip olduğunu düşünmektedir. Fakat bu yorum, öğretmenlerin çocukların felsefi sorgulamaya dönük düşünme becerilerinin geliştirme konusundaki eğitim uygulamalarında esnek davranamamalarının da bir nedeni olmuştur. Dolayısıyla Lipman (1976) ve (Matthews, 1994)’dan bu yana, çocukların soyut düşünme becerilerin geliştirilmesi konusundaki eğitim uygulamalarında “çocuklar için felsefe çalışmaları” meselesi daha da önem kazanmıştır. Çünkü öğretmenler derslerinde Piaget bağlamında, Bloom taksonomisine göre hareket ederlerken, zaman zaman felsefi sorgulamayı ve yaratıcı düşünmeyi bloke etmekte, yani öğrenme-öğretme süreci içinde çocukların düşünme süreçleri özgürce ilerleyememektedir.

Moseley, Baumfield, Elliott, Gregson, Higgins, Miller & Newton (2005), çalışmalarında eğitim literatüründe yer alan düşünme ve öğrenme becerileri üzerine yapılan modelleme ve sınıflandırmaları bir arada inceleyerek daha iyi anlaşılmasına katkı getirmişlerdir fakat bu katkının öğretmenler açısından açılımı, yine de özgür öğrenme ortamlarını sağlamaya yetmemiştir. Canuto (2018), bazı eğitimcilerin, çocukların düşünme becerileri üzerine yapılan çalışmalarda sistematik gelişimsel sınıflandırılmayı eleştirdiklerini, düşünme becerileri hiyerarşisi fikrine karşı çıktıklarını ve özellikle de bu sınıflandırmayı kullanarak eğitimlerini yönlendiren öğreticilerin, beceriler arası bağlantıları ve ilişkileri tam olarak kullanamadıklarını düşünmektedir.

“Çocukların bir boyama kitabı olamayacakları ve yetişkinler tarafından boyanamayacakları (Hosseini 2003: 21)” gerçeği, yeni pedagojinin popüler bir söylemi olmuştur, fakat geçmişe gittiğimizde Rousseau’nun daha 1700’lü yıllarda dile getirdiği “tabiat çocuklardan büyüüp adam olmadan önce çocuk olmalarını ister, çocukluğun kendine özgü görme, düşünme ve hissetme biçimleri vardır. Onlarınkinin yerine bizimkini koymak kadar akıl dışı bir şey olamaz (Rousseau 1979)” söylemiyle yüzleştiğimizde, çocukların düşünme gelişimleri üzerine yapılan bilimsel çalışmaların ne kadar yavaş ve ağır seyrettiği gerçeğiyle de karşılaşırız. Üstelik çocuk edebiyatı biliminin de bu anlamda hala pedagoji bilimi ile yeterli düzeyde işbirliği içinde olmadığı ve çocuklar için yazılan eserlerin, yazarının çoğu zaman pedagojiden yoksun mesleki ve kişisel alt yapısının üstüne çıkamadığı görülmektedir.

Lipman (1988), Matthews (1994), Wartenberg (2009) ve Haynes & Murrin, (2012)’in çocuklar için felsefe alanında çığır açan çalışmaları, felsefecilerin kendilerini sadece çocuklar hakkında yazabilecek değil, aynı zamanda çocuklarla doğrudan ilgilenebilecek kişiler olarak görmelerini sağlamıştır. “Yetişkinler çocukların bilişsel yeteneklerini kendi yeteneklerinden daha ilkel bulurlar ve yetişkinlerin düşünme standartlarına ulaşmaları

gerektiğini düşünürler”. Bu yorumdaki felsefeyi ciddiye almazsak, varsayımlarımız yüzünden çocukların fikirlerini filtrelemiş oluruz. Bu durum, çoğu çocuğun bakış açısındaki ciddiyeti veya mizahı kaçırmamıza neden olur (Matthews 2000).

Felsefesiz çocuklar arzularından, hayallerinden, sorgulama cesaretlerinden mahrum kalırken, çocuklarsız felsefe sadece bir dünya görüşü, bir düşünce sistemi yahut da bir ideoloji olarak kalmaya mahkûmdur. Bu nedenle çocukların felsefeyle, felsefenin de çocuklarla bu öz ve yaratıcı ilişkisinin açığa çıkarılması adına, felsefe kibirli tavrını ve uzun zamandır kendini kapattığı fildişi kuleleri terk etmeli, çocukların büyük korkusu olmaktan vazgeçmelidir. Onun yaratıcı ve arzulu sorgulama ruhuna geri dönüşü, çocuklarla vereceği imtihana bağlıdır (Wartenberg (2018) içindeki çevirmen Senem Kurtar’ın önsözünden).

Neyse ki – İyi ki

Costello (2011), batı felsefesinin çocuklarla ve çocuk edebiyatı ile sorunlu bir ilişkisi vardır ve batı felsefenin metinleri, tarihinin büyük bir bölümü boyunca çocukları felsefeye katılmayan, nadiren felsefe metinlerinde çocukları onlardan bahsedilen bir duruma indirgemıştır. Örneğin Aristo gençlerin çocukluktan sonra bile, felsefe ve siyasette büyük ölçüde aciz kaldıklarını söylemektedir. Pür felsefe alanı uzmanlarının pek çoğunun “felsefe bizim işimiz”, kalıplı paradigmasına karşın, aslında Sokratik sorgulamanın, neredeyse çocuklar için felsefe olarak başladığını düşünen (Turner & Matthews 1998)’a göre, kuşkusuz bu sorgulama en başından beri çocuklar için felsefe içeriyordu. Sokrates’in kendisi de çocukları felsefi tartışmaya dahil etmeyi tamamen uygun bulmuş gibi görünüyor, dahası, çocuklara felsefi tartışma ortakları olarak açıkça saygı duyuyordu.

Neyse ki felsefe eğitimci ya da eğitim felsefeci, eğitimbilimci ve öğretmenlerin de katkısıyla çocuklarla veya çocuklar için felsefe yapmak ya da çocuklara felsefe yaptırmak, adına ne denirse densin, günümüzde çocukların felsefi/filozofça düşünmesine yapılan eğitsel katkı çığ gibi büyümekte ve çocuk kitapları Matthews (1976)’dan bu yana, bu hareketin içinde en büyük katkısı sunmaktadırlar. Özellikle çocuk edebiyatı ürünleri ile çocuklarla felsefi sorgulama çalışmaları yapan Wartenberg (2009), küçük çocuklarla felsefe çalışmaktaki temel amacının daha çok öğretmenleri teşvik etmek olduğunu belirtmekte, ilkokullarda felsefe öğretmek için herhangi bir felsefi alt yapıya sahip olunması gerekmediğini vurgulamaktadır. Çocuklara doğuştan filozof olarak yaklaşan yazar, ilkokul öğretmenlerinin felsefe öğretirken en önemli ihtiyaçlarının öğrencilerinin meraklarını, bağımsız ve yaratıcı olabilmeye güçlerini desteklemek olduğunu belirtmektedir.

İyi ki Wartenberg (2009) var ve o, onun yakın meslektaşları ve öğrencilerinin yıllardır çocuk edebiyatı ile felsefe öğretimini bir özel çalışma disiplini olarak ele alıp geliştirmeleri, böylece çocukların yaratıcı ve sorgulayıcı bireyler olarak eğitilip yetiştirilmeleri, okulda ve evde yapılan eğitimin ele alınış biçimine devrim niteliğinde bir katkı sunmuştur. Bu sayede “P4C” yani çocuklar için felsefeyi kullanma yaklaşımı, eğitim sistemlerini ve öğretim yaklaşımlarını çocukları daha özgün bir seviyeye ulaştırmak için eğitimciler açısından bir zorunluluğa dönüşmüştür. Costello (2011)’e göre, “eğer felsefe argümanlar olarak eylemlerin peşinde koşmaksa, o zaman kendi başlarına hareket etmeyen çocuklar filozof olamazlar”. Çocuklar için felsefe çalışmayı konu edinen çalışmalar tam da bu noktada, çocukların bağımsız düşünmeleri ve özgürce hareket edebilmeleri için, gelecek nesillerin eğitimini bugünden daha nitelikli bir şekilde örgütlemeye çalışanlara ilham kaynağı ve ipucu niteliğindedirler.

Metodolojik Desen

Çalışma, çocuklar için felsefe yaklaşımına hizmet eden edebi eserleri incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, alanyazın incelendiğinde, çocuklar için felsefe eğitiminde kullanılan pek çok çocuk kitabının olduğu gerçeğiyle karşılaşılmaktadır ve buna ek olarak bu kitapları tanıtan, listeleyen, bu kitaplarla yapılmış örnek etkinlikler sunan bir dizi akademik çalışmaya da (Wartenberg, 2009; Costello, 2011; Haynes & Murriss, 2012; Yılmaz & Bilican, 2019; Kulkul, 2023) veri kaynaklarında rastlanmaktadır. Bu eserlerde çocuk yazını kapsayıcı olarak kullanılmaktadır.

Çalışmada literatür ve arşiv taramaları yapılarak, çocuklar için felsefe eğitimine ilişkin edebi eserler incelenmiş, eserler sistematik olarak derlenerek, tematik içerik çözümlemesi ile nitel bir desen oluşturulmaya çalışılmıştır. Çalışmada çocuk edebiyatı ürünlerinin tamamı felsefi sorgulamaya dayalı düşünme becerilerini kullandığı varsayımına dayanılarak, konuları itibarıyla odaklandıkları kavramlar açısından incelenmişlerdir.

Gerekçe ve Araştırma Soruları

Sistematiik incelemeye kaynaklık eden araştırma soruları, araştırmacıların çocuklar için felsefe sorununa odaklanan kendi araştırma ve öğretim uygulamaları sırasında ortaya çıkan yaşantılardan kaynaklanmaktadır. Araştırmacılar, çocuklar için felsefe çalışmalarını hakkında hem literatüre dayanan hem de ampirik çalışmalar yapmakta, öğretmen olarak derslerinde bu tip çalışmalarını kaynak doküman olarak kullanmaktadırlar. Bu nedenle, araştırmacıların sistematiik derleme açısından, mesleki yaşamlarına odaklanan araştırma ve öğretimlerini sürdürürken, yararlandıkları kaynakları anlamlandırmak ve kavramsal yaklaşımlarla kaynaklar arasında etkileşim kurmaları önemlidir (Spencer, 2003). Alan yazında üretilmiş çocuklar için felsefe çalışmalarının, edebi türden ne tip açılımlara sahip olduklarını incelemek ve bu eserlerde ele alınan temalar açısından çocuklara felsefeyi öğretme bağlamında öğrenme sürecindeki düşünme şekilleri ve kavramsal yapının hangi özellikleri taşıdığını bilmek, araştırmacılar ve bu konuda öğretim uygulamaları yapan eğitimciler yarar sağlayacaktır. Bu nedenle sistematiik inceleme iki ana araştırma sorusu tarafından yönlendirilmektedir:

Soru 1: Çocuklar için felsefe bağlamında, sorunun ele alındığı alan yazında kullanılan eserlerin özellikleri nelerdir? a) Hangi tip eserler yaratılmıştır? b) Hangi kültürlerde ortaya çıkmışlardır?

Soru 2: Çocuklar için felsefe konusunu ele alan eserlerin içerik olarak kavramsal örüntüleri nasıl şekillenmektedir?

Veri Düzenleme

İncelenen kitapları, edebiyat yapmak için yazılmış olan çocuk kitapları –roman, masal, öykü veya şiir kitapları, sessiz kitaplar– olarak sınıflandırmak mümkündür. Çalışma esnasında Küçük Prens adlı çalışma hakkında da pek çok eserin kaleme alındığı dikkat çekmekte fakat bu eserlerin çoğunun akademik nitelikteki eserler olduğu görülmektedir (Direk, 2019; Bacanlı, 2018; de Saint-Exupéry & Otçeken, 2016; Ravoux, 2015; Roemmers, 2013; Marti, 2011; Jung, 2011; Sevimay, 1980). Buna ek olarak, çocuklar için felsefe çalışmalarında kullanma amaçlı yazılmış genellikle editörlü proje eser dizileri (Bacchini & Marco, 2022; Brenifier, 2020; Thompson, 2020; Gülenç & Karadağ, 2019; Labbe, 2018; Özdemir, 2018; Yarkın, 2016; Demiral, 2015; Gönül, 2013; Labbe & Gaste, 2011) bulunmaktadır, fakat başka bir çalışmanın konusu olabileceği düşünüldüğünden bu çalışmada kullanılmamışlardır.

Veri Toplama

Araştırmanın veri toplama aşamasında eser seçimi oldukça dikkat gerektiren bir aşama olmuştur. Çünkü dünya ölçeğinde çocuklar için felsefe çalışmalarında kullanılan çok sayıda ve türde edebi ve akademik ürün bulunmaktadır (Costello, 2011). Tüm eserlerde, latin alfabesi ile yazılmış olmaları koşuluyla, ilk olarak hangi dilde yayımlandıysa, özgün isimleri ekli listelerde ve ilk isim şeklinde yer almaktadırlar. Türkçe çeviri eserlerde çevirmenlerin isimlerine de yer verilmiştir. Çalışmada 125 çocuk kitabı kullanılmıştır. Çalışmada eser seçim kriterleri ve felsefi kriterler açısından sırayla aşağıdaki süreç işletilmiştir:

Eser Seçimi Kriterleri:

a. Araştırmacılar iki farklı yabancı dile hakim olduklarından, kitapların Almanca, İngilizce ya da Türkçe yazılmış olanları incelenmeye çalışılmıştır. Diğer dillerde yazılan eserlerin çevirileri incelenebilmiştir.

b. Çocuklar için felsefede kullanılabilecek yalnızca metin ya da resimli metin içeren çocuk edebiyatı ürünlerinden roman, masal ve öykü kitaplarını inceleme: Alan yazında referans gösterilen ve araştırmacıların ders ve araştırma uygulamalarında kullandıkları eserlerin içeriklerinde yer alan kavramlar tematik farklılıklarıyla analiz edilmeye çalışılmıştır.

c. Çocuklar için felsefeye ilham kaynağı olan Küçük Prens üzerine yazılan eserleri inceleme: Çocuk ve felsefe konusu söz konusu olduğunda, dünyanın en önemli çocuk kitabı kabul edilen, araştırmacılara göre ise dünyada pedagoji bilimine esin kaynağı olan en önemli yetişkin kitabı ve aynı zamanda en özgün çocuk kitabı olan Küçük Prens hakkında yazılmış kitaplar incelenmiştir. Bu eserler, anadilde yazılmış ve İngilizceden çevirisi yapılmış kitaplardır.

Eser Seçimi İçin Oluşturulan Felsefi Kriterler:

- Çocuk Edebiyatı eserlerinin seçimindeki temel ölçüt, eserin öğretime hizmet edecek yani öğretimsel aktivite düzenlemeye elverişli olma özelliğini taşımasıdır. İncelenen eserler felsefenin temel konu alanları olan metafizik, epistemoloji, mantık, değer ve estetik alanlarını mutlaka ilgilendirir niteliktedir. Bu ölçütle çalışırken “çocuklarla nasıl felsefe yapabiliriz?” sorusuna pedagojik cevap verebilmeye de dikkat edilmiştir. Çocuk kitapları felsefi düşündürmeye (iyi dinleme, üzerinde düşünme, karar verme, gerekçe/kanıt sunabilme, farklı düşüncelere saygı duyma, değer katma, işbirliği içinde düşünme ve düşünürken eğlenme ve öğrenme) katkı getirebilme özellikleri açısından seçilmeye değer bulunmuşlardır.
- Çalışmada edebi eserlerde, kavramsal çözümleme (kavram ve konu listesi) ele alınmıştır. Bu çalışmaların felsefi düşündürme görevleri uygulayıcının yaratıcılığına bağlı olduğundan ve değişkenlik gösterdiğinden, her hangi bir yoruma gidilmemiştir.

Veri Analiz Etme, Betimleme ve Raporlaştırma

Araştırmanın verileri analiz edilirken, eserlerdeki kavramsal yapı tematik olarak içerik çözümlemesi ile incelenmeye çalışılmış, bütün resmi görmek içinse, kavramsal yoğunluk, grafiklerle ifade edilmeye çalışılmıştır. Grafikler eldeki nicel veriler kullanılarak hazırlanmış fakat bulgulamada sayısal ifadeler kullanmaktan kaçınılmıştır. Ayrıca tüm eserler içerdiği kavramlar temelinde referansa dayalı olarak da kategorize edilmiştir. Böylece kitapların yazarları, ve yazıldıkları yıllara ilişkin de bir sistematik veri oluşmaktadır. Bu verilerde kitap sayıları dahil oldukları kavramla sayısal olarak oranlanarak verilmiştir. Aynı işlem kitapların yazıldıkları ülkeler açısından da uygulanmıştır. Okuyucunun çalışmaların künyeleri (konu-kavram, menşei, yazarlar, çevirmenler) hakkında daha derinlikli bilgi edinebilmesi için, son kısımda çalışmalarla ilgili bilgilendirmeler uzun ekli listelerle okuyucuya sunulmuştur.

Çalışmanın Zorluğu ve Sınırlayıcılık Özelliği

Her nitelikli kitabın potansiyel olarak düşündürme gücüne sahip olacağı ve kitabın felsefi düşündürme değerinin değerlendirilmesinin yaratıcılığı ile sınırlı olacağı varsayıldığında, bu çalışmanın doneleri olan kitapları bulmak, seçmek ve analiz etmek oldukça zor bir düşünme sürecine işaret etmektedir. Dünya evreninde çocuklar için felsefe çalışmalarında kullanılan yazılı eserlerin tamamına ulaşılmada yaşanan zorluklar zaman zaman çalışma için sınırlayıcılık getirmiştir. Düşünmenin sınırsızlığı içinde, incelenen eserler bu amaca hizmet edip etmediği noktasında eleştirilebilir veya incelenen eserler sayıca eksik de bulunabilir. Bazı çalışmaların orijinali yerine çevirilerine ulaşılmış olması yeni sınırlıklara da neden olmuştur. Bu nedenle olabildiğince çalışmaların orijinal baskıları orijinal dillerinde incelenmeye çalışılmıştır. Ayrıca bazı çalışmalar eş zamanlı olarak farklı ülkelerde yayımlandıklarından, örneğin Kanada ve ABD gibi, böyle durumlarda eser her iki ülke kategorisinde de anılmıştır.

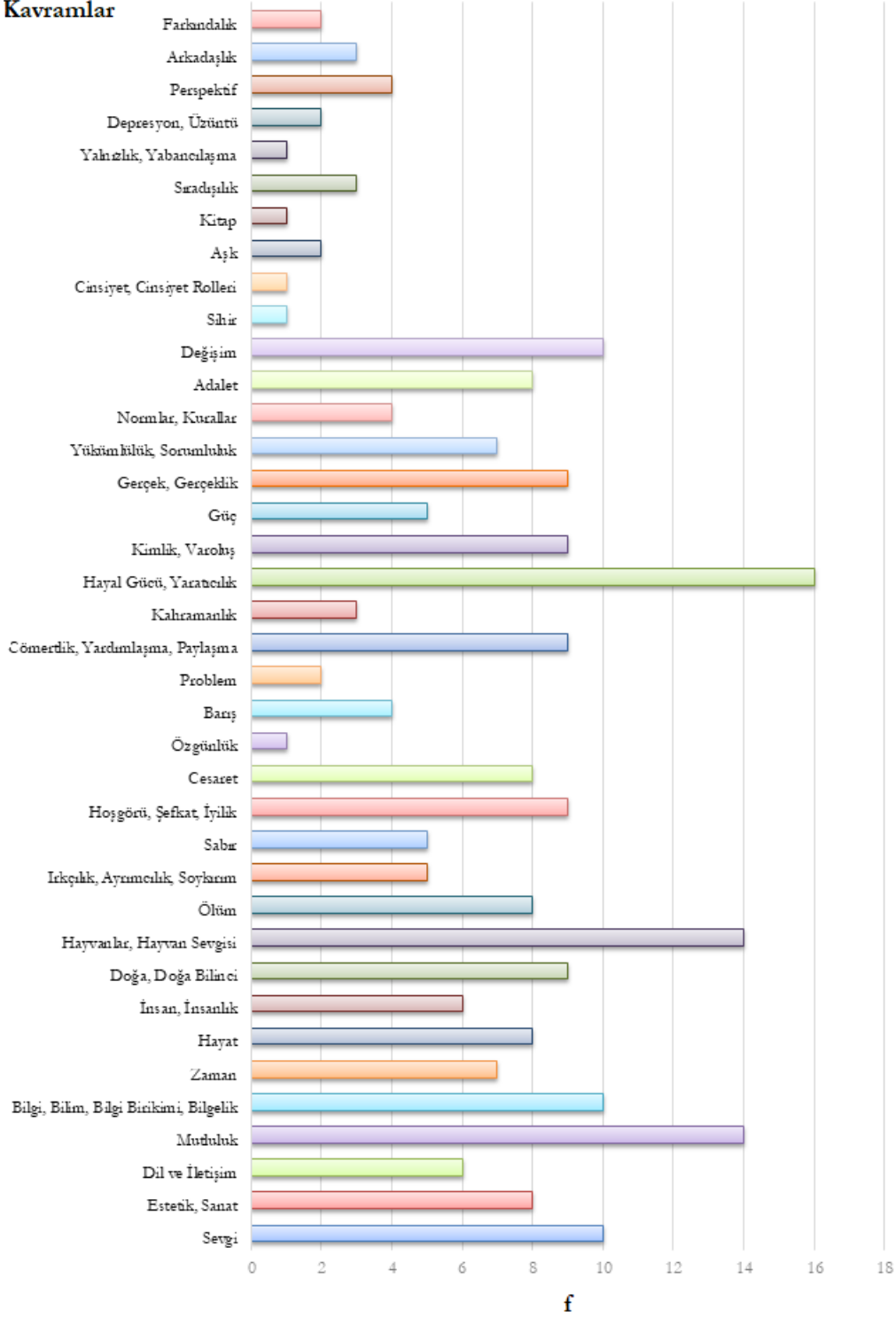
Bulgular

Araştırmanın bulguları, çocuklar için felsefe yapmada kullanılacak eserler üzerinden, yöntemde belirtilen esaslar ve sıra ile aşağıdaki verilerle şekillenmiştir.

Kavramsal Olarak Çocuklar İçin Felsefe Çalışmalarında Kullanılan Çocuk Edebiyatı Eserleri

Aşağıda Şekil 1’de, çalışmadaki metin ya da resimli metin içeren çocuk edebiyatı eserleri bir grafikte incelenmektedir:

Kavramlar



Şekil 1. Metin ya da Resimli Metin İçeren Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Grafıksel Görünümü

Şekil 1'e göre, yazarların en fazla ilgilendikleri kavramların hayal gücü ve yaratıcılık, mutluluk, bilgelik ve bilim, hoşgörü ve şefkat, gerçeklik, hayvanlar ve hayvan sevgisi, cömertlik ve yardımlaşma, cesaret, değişim, adalet, kimlik ve varoluş, ölüm, sevgi, estetik ve sanat, hayat zaman, insan ve doğa olduğu söylenebilir. Çocuklar için felsefe çalışmalarında çocukların sorgulaması, eleştirmesi ve üzerinde yaratıcı düşünme sergilemesi için

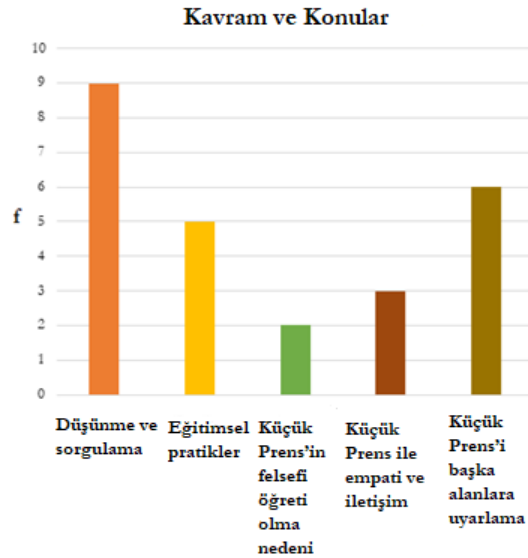
odaklanılan konuların mutluluk, hayvan sevgisi, bilim, hayal gücünü kullanma, adalet, estetik ve sanat olması sevindirici kabul edilebilir. Eğer ki eğitim sistemi içinde okuma kültürü eğitiminde de özlenen noktalara gelinebilmesi varsayılırsa, bu kitapları okuyarak yetişen gelecek kuşakların yarattıkları dünyaların savaş, ayrımcılık ve şiddet içermeyeceği düşünülebilir.

Diğer kavramların, kitap, barış, arkadaşlık, yalnızlık, normlar ve kurallar, sıradışılık, özgünlük, aşk, sihir, ırkçılık, soykırım, ayrımcılık, depresyon gibi konular olduğu görülmektedir. Daha az ele alınmakla birlikte, kitap, barış, arkadaşlık, aşk, sıradışılık, özgünlük gibi konuların olumlu duygu ve düşünme alanları yaratacakları varsayılabilir. Çocuklarımızı pamuklara sarıp büyütme ve yetiştirmenin imkânsız olacağı düşünüldüğünde ise, çocukların ayrımcılık, ırkçılık, soykırım gibi olumsuz kavramlarla erken yaşlarda yüzleşmeleri ve kavramlar hakkında farkındalık kazanmaları ve üzerinde düşünmeleri, onları gençlik ve yetişkinlik dönemlerine hazırlayıcılık anlamında olumlu karşılanabilir.

Wartenberg'in Costello'nun çocuk edebiyatı ve felsefe öğretimi üzerine editörlük yaptığı ve bir antoloji niteliği taşıyan eserinin önsözünde ele aldığı üzere; "Peki ya çocuk kitapları bu hikâyeler, çocukları geceleri uykuya dalsınlar diye eğlendirmenin bir yolu mu? (Bu işlev kesinlikle ebeveynleri kitap düşkünü yapıyor!) Bu sorunun yanıtı hiç de öyle değil, birçok çocuk kitabı, çocukların kendi yaşamlarında karşılaştıkları sorunları gündeme getirdikleri için yararlıdır. Kitaplar, çocukları bu konular hakkında daha eleştirel ve net düşünmeye iterler. En çok sevdiğim çocuk kitapları, çocuklara bunun gibi meseleler üzerinde düşünme fırsatı verenlerdir, bu meselelerin günlük deneyimimizin bir parçası olması anlamında felsefi olan meseleler. Sevdiğim şey, çocukların bu konuları düşünmek için kitap okumaya daha fazla zaman ayırmaları. Bu sorunlarla gerçek hayatta yüzleşmek çok daha fazla baskı gerektirir... Fakat kitap okuyarak bu konuları öğrenmek çocuklar üzerinde hiç de baskılayıcı olmamaktadır (Costello 2011)". Görüldüğü gibi, çocuk edebiyatı ürünleri kullanarak çocuklar için felsefe çalışmaları yapma konusunda duayen kabul edilen bu öncü isim, çocuk kitaplarının çocuklara düşünme fırsatı vermeleri gerektiği üzerinde önemle durmaktadır.

Çocuklar İçin Felsefeye İlham Kaynağı Olan Küçük Prens Üzerine Yazılan Eserler

Aşağıda Şekil 2 incelendiğinde, çocuklar için felsefeye ilham kaynağı olan Küçük Prens üzerine yazılan eserlerin, en fazla ilgilendiği kavramların düşünme, vicdan ve sorgulama, felsefe sevgisi, Küçük Prens'le kurulan empati ve psikoloji bilimi ilişkisi, Küçük Prens'in felsefi öğretisi olmasının nedeni, Küçük Prens'i anlama ve doğrudan Küçük Prens olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan rahatlıkla anlaşılabilecektir ki, Küçük Prens felsefe ile olduğu gibi psikoloji bilimi ile de ilişkilendirilebilmiştir. Eserler dikkatle incelendiğinde, Küçük Prens'in düşündürme şeklinin, empati eğitimine dönük terapötik iletişimde, uygulama alanı olarak kullanıldığı görülmektedir.



Şekil 2. Küçük Prens Üzerine Yazılan Eserler

Literatür incelendiğinde, bazı pedagoji eserlerinde (Erginer 2017, Erginer 2022), Küçük Prens metaforuyla hareket eden ve çocukların derinlikli ve sorgulayıcı düşünmesine fırsat veren, “Küçük Prens Sandalyesi Etkinliği” ismiyle anılan, çocuklar için felsefe çalışmalarına öğretimsel açıdan metodik katkı sağlayacak çalışmalar da bulunmaktadır. Bu etkinlikte amaç, çocuklara felsefe yaptırmak ve bir filozof gibi düşünerek dünyayı sorgulamalarını sağlamaktır. Bununla birlikte son yıllarda 20. yüzyıla damgasını vuran ve çocukların yetişkinlerden farklı olan düşünme biçimini, “şapka”ya karşı “fil yutmuş boğa yılanı” metaforuyla literatüre sokan de Saint-Exupéry (2021), pek çok çağdaş yazara da esin kaynağı olmuştur. Günümüzün küçük prensesi sayabileceğimiz Lind (2018, 2018a, 2018b)’in “Zackarina”sı ve arkadaşı bilge “Kumkurdu”ndaki yaklaşıma baktığımızda, Küçük Prens’in her çağa uygun yeni Küçük Prens’ler üretebilecek nitelikte bir eser olduğu düşünülebilir. Ayrıca eser, felsefeciler tarafından ele alınarak, çocukları düşünme ve düşündürme uygulamaları formlarına da dönüştürülmüştür (Direk, 2012).

Referans Kaynakları ve Yazdıkları Ülkeler İtibariyle Çocuk Edebiyatı Eserleri

Aşağıda Tablo 1’de, çocuk edebiyatı eserleri referans kaynakları itibariyle incelenmektedir:

Tablo 1. Referans Kaynaklarıyla Çocuk Edebiyatı Eserleri

Konu ve Kavramlar	Referanslar	Oran
Mutluluk	Barnett (2012), Beuse (2019), Brule (2004), Çelik (2017), Fickel (2019), Lionni (1975), Munsch (1986), Muth (2003), Pfister (1992), Reynolds (2013), Silverstein (1964), Wilde (1888), Zullo (2010)	125/13
Hayvanlar, Hayvan Sevgisi	Baum (1900), Fickel (2019), Gutman (2011), Hoose & Hoose (1998) Hughes (1963), London (1903), Saunders (2013), Sewell (1877), Shaw (2016), Stead (2010), White (1952)	125/11
Sevg	Bonilla (2015), De Saint-Exupéry (1943), Di Marco (2010), Docherty (2017), Munsch (1986), Stead (2010), Watts (2011), White (1952), Zullo (2015)	125/9
Bilgi, Bilim, Bilgi Birikimi, Bilgelik, Teknoloji	Di Marco (2010), Freeman (2007), Kästner (1933), Lobel (1975), Miandji (2020a), Miandji (2020b), Miandji (2022), Wiseman (1959), Yamada (2013)	125/9
Hoşgörü, Şefkat, İyilik	Baum (1900), Blake (2000), Estes (1944), McKee (1978), McKee (2004), Nagaraja (2017), Norbury (2020), Rooseboom (2020), Wilde (1888)	125/9
Cömertlik, Yardımlaşma, Paylaşma	Barnett (2012), De Dios (2015), Estes (1944), Muth (2003), Nagaraja (2017), Pfister (1992), Reynolds (2013), Silverstein (1964), Webb (2011)	125/9
Hayal Gücü, Yaratıcılık	Demers (2020), Donohue (2014), Kamkwamba & Mealer (2009), Mattiangeli (2018), Reynolds (2003), Rooseboom (2020), Walliams (2016), Ward (2001), Williams (1974)	125/9
Estetik, Sanat	Catalanotto (2006), Daywalt (2013), Di Marco (2010), Elliott (2008), Lionni (1967), Pfister (1992), Steig (1990), Woolf (1965)	125/8
Hayat	Baltscheit (2011), Brule (2004), Di Marco (2010), Freedman (2019), Korczak (1922), Munsch (1986), Stead (2009), Zullo (2015)	125/8
Cesaret	Addison (2007), Demers (2020), Lobel (1970), Norbury (2020), Rigaudie (2013), Van Allsburg (1992), Yamada (2018), Yamada (2020)	125/8
Kimlik, Varoluş	Al-Taher (2020), Freedman (2019), Lionni (1975), Lionni (1975), Llenas (2022), Rosenthal (2013), Tashlin (1946), Willems (2005)	125/8
Gerçek, Gerçeklik	Di Marco (2010), Elliott (2008), Katie & Wilhelm (2009), Lee (2003), Lind (2002), Wilde (1888), Williams (1974), Wiseman (1959)	125/8
Adalet	Addison (2007), Di Marco (2010), Dr. Seuss (1950), Elliott (2008), Kemal (1977), Lind (2002), Steig (1973), Zemach (1918)	125/8

Doğa, Doğa Bilinci	Baum (1900), Di Marco (2010), Hughes (1963), Miandji (2018), Saunders (2013), Tashlin (1946) Toptaş (1997)	125/7
Ölüm	DePaola (1973), Donohue (2014), Elliott (2008), Erlbruch (2007), Korczak (1922), Munsch (1986), Stead (2009)	125/7
Yükümlülük, Sorumluluk	Daywalt (2013), De Saint-Exupéry (1943), Elliott (2008), Lind (2002), Hoose & Hoose (1998), Willems (2003), Willems (2005)	125/7
Dil ve İletişim	Demers (2020), Lind (2002), Lionni (1967), Rooseboom (2020), Walliams (2016), Willems (2004)	125/6
Değişim	Baltscheit (2011), Carmi & Eco (2015), Lind (2002), Lionni (1975), Llenas (2022), Webb (2011)	125/6
Irkçılık, Ayrımcılık, Soykırım	Alexie (2007), Andersen (1850), Boyne (2006), Frank (1947), Wright (1945)	125/5
Sabır	Kamkwamba & Mealer (2009), Kılıç (2018), Le Guin (1983), Miandji (2020), Nagaraja (2017)	125/5
Güç	Di Marco (2010), Dr. Seus Geisel (1950), Kemal (1977), Orwell (1945), Philip & Hannah Hoose (1998)	125/5
Zaman	Di Marco (2010), Lind (2002), Llenas (2022), Zullo (2015)	125/4
İnsan, İnsanlık	Asimov (1950), Baum (1900), De Saint-Exupéry (1943), Di Marco (2010)	125/4
Barış	Kılıç (2018), McKee (1978), McKee (2004), Nagaraja (2017)	125/4
Normlar, Kurallar	Daywalt (2013), Lind (2002), Morrison (1999), Tan (2013)	125/4
Kahramanlık	Homer (M.Ö. 8.yy), Rigaudie (2013), Ringgold (1995)	125/3
Sıradışılık	Bach (1970), Del Mazo (2014), Freedman (2011)	125/3
Problem	Demers (2020), Rooseboom (2020)	125/2
Arkadaşlık	Lobel (1970), Norbury (2020)	125/2
Farkındalık	Mattiangeli (2015), Miandji (2021)	125/2
Aşk	Chabbert Guridi (2015), Steig (1990)	125/2
Perspektif	Di Marco (2010), Wiesner (2006)	125/2
Özgünlük	Nagaraja (2017)	125/1
Sihir	Barnett (2012)	125/1
Cinsiyet, Cinsiyet Roller	Munsch (1986)	125/1
Kitap	Fehr (2018)	125/1
Depresyon, Üzüntü	Yamada (2020)	125/1

Çocuk edebiyatı eserleri referans kaynaklarına göre incelendiğinde en dikkat çekici özellik, uluslararasılık ve yazılı kaynakların millahtan önce tarihlenmeye başlamasıdır. Bu eserler ülkeler temelinde referanslandığında ise aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır:

Tablo 2. Yazıldıkları Ülkeler Açısından Çocuk Edebiyatı Eserleri

Ülkeler	Referanslar	Oran
ABD	Addison (2007), Alexie (2007), Asimov (1950), Bach (1970), Baum (1900), Barnett (2012), Byron & Wilhelm (2009), Carle (1969), Catalanotto (2006), Daywalt (2013), DePaola (1973), Donohue (2014), Dr. Seuss (1950), Dr. Seuss	125/51

	(1960), Draper (2010), Elliott (2008) Estes (1944), Freeman (2007), Freedman (2011), Freedman (2019), Freedman (2021), Henkes (1991), Hoose & Hoose (1998), Kamkwamba & Mealer (2009), Le Guin (1983), Lobel (1970), Lobel (1975), London (1903), Mantchev (2015), Morrison (1999), Munsch (1986), Muth (2003), Ringgold (1995), Rosenthal (2013), Saltzberg (2010), Saunders (2013), Shaw (2016), Silverstein (1964), Stead (2009) Stead (2010), Steig (1973), Steig (1990), Tashlin (1946), Van Allsburg (1992), White (1952), Willems (2003), Willems (2004), Willems (2005) ,Williams (1974), Wise Brown (1949), Wiseman (1959), Wright (1945), Zemach (1918)	
İngiltere	Alborough (1992), Blake (2000), Docherty (2017), Gravett (2007), Hughes (1963), McKee (1978), McKee (2004), Norbury (2020), Orwell (1945), Rosen (2004), Sewell (1877), Walliams (2016), Ward (2001), Webb (2011), Woolf (1965)	125/15
İtalya	Bacchini & Di Marco (2010), Carmi & Eco (2015), Fehr (2018), Lionni (1967), Lionni (1975), Lionni (1975), Mattiangeli (2015), Mattiangeli (2018)	125/8
Almanya	Baltscheit (2011), Beuse (2019), Erlbruch (2007), Fickel (2019), Frank (1947), Kästner (1933), Katie & Wilhelm (2009)	125/7
İspanya	Barba (2017), Bonilla (2015), Chabbert Guridi (2015), Cottin & Faria (2006), De Dios (2015), Del Mazo (2014), Llenas (2022)	125/7
Kanada	Barnett (2012), Demers (2020), Klassen (2011), Maclear (2015), Reynolds (2003), Reynolds (2013), Elliott (2008)	125/7
İran-Azeri	Miandji (2018), Miandji (2020), Miandji (2020), Miandji (2020), Miandji (2021)	125/5
Türkiye	Büke (2020), Çelik (2017), Kemal (1977), Kılıç (2018), Toptaş (1997)	125/5
Çin	Yamada (2010), Yamada (2013), Yamada (2018)	125/3
Fransa	De Saint-Exupéry (1943), Gutman (2011), Rigaudie (2013)	125/3
İsviçre	Pfister (1992), Zullo (2010), Zullo (2015)	125/3
Avustralya	Tan (2013), Watts (2011)	125/2
Hollanda	Frank (1947), Rooseboom (2020)	125/2
İrlanda	Boyne (2006), Wilde (1888)	125/2
Danimarka	Andersen (1850)	125/1
Hindistan	Nagaraja (2017)	125/1
İsveç	Lind (2002)	125/1
Polonya	Korczak (1922)	125/1
Romanya	Brule (2004)	125/1
Rusya	Asimov (1950)	125/1
Ürdün	Al-Taher (2020)	125/1
Yunanistan	Homeros (M.Ö. 8.yy)	125/1

Eserler incelendiğinde en fazla eserin Amerika Birleşik Devletleri'nde, sırayla İngiltere, İtalya, Almanya, İspanya ve Kanada'da yazıldığı dikkat çekmektedir. Batı kültürünün çocuk edebiyatı eseri yazmada daha önde olduğu düşünülebilir.

Referans Kaynakları ve Yazıldıkları Ülkeler İtibariyle Esin Kaynağı Küçük Prens Olan Eserler

Küçük Prens yazıldığı ilk günden bu yana tüm dünyanın dikkatini çekmiş, üzerine çeşitli konu alanlarında akademik çalışmalar yapılmış (Cowles, 1997; Lortie, 2021; Nabipour, 2023), oldukça popüler bir eserdir ve içeriği itibariyle dünya çapı entelektüel tartışmalara kapı açmıştır. Aşağıda Tablo 3'de, Küçük Prens'in esin kaynağı olduğu eserler referans kaynakları itibariyle incelenmektedir:

Tablo 3. Referans Kaynaklarıyla Esin Kaynağı Küçük Prens Olan Eserler

Konu ve Kavramlar	Referanslar	Oran
Düşünme ve sorgulama	Direk (2019), Bacanlı (2018), de Saint-Exupéry & Otçeken (2016), Ravoux (2015), Roemmers (2013), Marti (2011), Jung (2011), Sevımay (1980)	9/9
Küçük başka alanlara uyarlama	Bacanlı (2018), de Saint-Exupéry & Otçeken (2016), Ravoux (2015), (2013), Marti (2011), Jung (2011), Sevımay (1980)	9/6
Eğitimsel Pratikler	Direk (2019), de Saint-Exupéry & Otçeken (2016)	9/5
Küçük Prens ile empati ve iletişim	Bacanlı (2018), Jung (2011), Marti (2011)	9/3
Küçük Prens'in felsefi öğreti olma nedeni	Ravoux, (2015), Direk (2019)	9/2

Referans kaynakları açısından Küçük Prens'in esin kaynağı olduğu eserlerde düşünme ve sorgulama, Küçük Prens'i başka alanlara uyarlama, eğitimsel pratikler, Küçük Prens ile empati ve iletişim ile Küçük Prens'in neden felsefi bir öğreti olduğuna ilişkin eserlerin kaleme alındığı dikkat çekmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere, bir çocuk kitabı gibi görünmesine rağmen, Küçük Prens yetişkinleri de fazlasıyla etkisi altına almış muhteşem bir eserdir. Bu eserler ülkeler temelinde referanslandığında ise aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır:

Tablo 4. Yazıldıkları Ülkeler Açısından Küçük Prens Eserleri

Ülke	Referanslar	Oran
Türkiye	Direk (2019), Bacanlı (2018), de Saint-Exupéry & Otçeken (2016), Sevımay (1980)	9/4
Arjantin	Roemmers (2013)	9/1
Fransa	Ravoux (2015)	9/1
İspanya	Marti (2011)	9/1
Almanya	Jung (2011)	9/1

Çalışma sınırları dahilinde ulaşılabilen Küçük Prens'in esin kaynağı olduğu eserler incelendiğinde en fazla eserin Türkiye'de, sonra sırayla Arjantin, Fransa İspanya ve Almanya'da yazıldığı anlaşılmaktadır.

Tartışma ve Yorum

Dünyada insanlığa hizmet etmiş pek çok kitap vardır, insanı ve düşünme sistemini derinden etkilemiş olan kitaplar. Küçük Prens'in 420 farklı dil ve lehçeye çevrildiği düşünülürse, durumun manidarlığı aşikârdır. Munro Leaf'in Ferdinand'ının Hitler'in nefret ettiği ve Gandi'nin en sevdiği kitap olması, insanı gerçekten düşünmeye sevk ediyor. Samed Behrengi'nin 'Küçük Kara Balık'ı ya da Bir Şeftali Bin Şeftali'si ya da daha pek çok masalı, yazarının katledildiği, kitaplarının yakıldığı, yasaklandığı gerçeği ile değerlendirildiğinde, özgür ve yaratıcı düşünmenin ne kadar paha biçilmez ve kıymetli bir olgu olduğunu doğruluyor. İşte tam da bu noktada, çocuk kitaplarının felsefi düşündürmekten yoksun olmamaları gereği, daha da önem kazanıyor. Bu anılan kitapların birer çocuk kitabı olmaları ise bizi gerçekten çocuk kitapları üzerinden düşünmeye ve çocuk kitaplarını eğitimde kullanmaya itiyor, zorluyor. Çocuklar için felsefe (P4C) meselesi, aslında geçmişi yüzyıllara dayanan fakat yüzyılın pedagoji değerleriyle daha da büyük anlam kazanıyor.

Çocuk kitabı yazma işi, günümüzde artık daha profesyonel çalışma grupları ile ve proje niteliğinde bir süreç dahilinde icra ediliyor. Edebiyatçı, çizer ve pedagoğ ya da öğretmeni bir araya getiren bir süreç bu. Çocuklarla

felsefe yapmaya dönük çocuk kitapları da artık doğaçlama değil proje sonucu üretilen eserlerdir. Bir çocuk kitabının edebiyat dünyasında kendiliğinden ortaya çıkması, çocuklarla felsefe yapmaya ket vuracak bir durum oluşturmamaktadır. Yani sözün özü nitelikli bir kitap bir dünya, bir kitapla felsefe yapmak bir dünya işidir.

Çocuklar için felsefe çalışmalarında kullanılacak eserler incelendiğinde, dünyanın sorunlarına duyarlılıkla yaklaşan konuların ele alındığı dikkat çekmektedir. Bu konular, insanı canlıya saygısı olan bir canlı yapmak, evreni savaşılmayan, doğanın tahrip olmadığı, çocukların ölmediği bir gezegene dönüştürmek, ırkçılık, yabancı düşmanlığı, din ve cinsiyet ayrımcılığı ve şiddet ve terörün olmadığı yalın bir dünya kurgulamak, adalet, eşitlik ve mutlulukla inşa edilmiş nefes alınabilen bir dünya yaratmak gibi çok geniş bir yelpazede anlaşılmaktadır....belki, hayal gibi.

Kaynakça

- Addison, L. (1993). *Walt Disney's Peter Pan*. Grolier Enterpriess.
- Al- Taher, A. (2020). *Ben kimim?* Nar Yayınları.
- Alborough, J. (1995). *Where's is my teedy*. Candlewich.
- Alexie, S. (2008). *The absolutely true diary of a part time Indian*. Recorded Books.
- Allsburg, V.C. (1992). *The widow's broom*. Carion Books.
- Andersen, H.C. (2003). *The ugly duck a other tales*. Routledge.
- Asimov, I. (2004). *I, robot*. Spectra.
- Bacanlı, H. (2018). *Küçük Prens'in peşinde*. Kaknüs Yayınları.
- Bacchini M. & Marco, D.E.(2022). *Çocuklar için felsefe serisi*. Pogo Çocuk.
- Bacchini, M. & Di Marco, E. (2018). *Il mio primo libro di filosofia*. La Nuova Frontiera Junior.
- Bach, R. (2014). *Jonathan Livingston seagull*. Macmillian.
- Baltscheit, M. (2008). *Die geschichte vom fuchs der den verstand verlor*. Bloomsbury.
- Barba, A. (2017). *Republica luminosa*. Anagrama.
- Barnett, M. (2014). *Extra Yarn*. Weston Woods.
- Baum, L.F. (2008). *The wonderful wizard of oz*. Oxford University Press.
- Beuse, S. (2019). *Der pinguin sucht das glück*. Carl Hanser Verlag.
- Blake, Q. (2000). *Unbateau dans le ciel*. Rue Du monde.
- Bonilla, R. (2018). *De que color es un beso?* Algar.
- Boyne, H. (2014). *The boy in the striped pyjamas*. David Fickling Books.
- Brenifier, O.(2020). *Philo z'enfants*. Nathan.
- Brown, M. W. & Weisgard, L. (1999). *The important book*. Harper colins.
- Brule, M. (2004). *El nino que queria dormir*. Ediciones Obelisco.
- Büke, A. (2020). *Çayırın en tubaf yuvası*. Can Yayınları.
- Canuto, A.T. (2018). Developing children's reasoning and inquiry, concept analysis, and meaning-making skills through the community of inquiry. *Childhood & philosophy*, 14(30), 427-452.
- Carle, E. (2000). *The very hungry caterpillar*. Philomel Books.
- Catanolotto, P. (2007). *Emily's art*. Simon And Schuster.
- Costello, P. R. (Ed.). (2011). *Philosophy in children's literature*. Lexington Books.
- Cottin, M. & Faria, R. (2008). *El libro negro de los colores*. Libros Del Zorro Rojo.
- Cowles, J. (1997). Lessons from" the little prince": Therapeutic relationships with children. *Professional School Counseling*, 1(1), 57-60.
- Çelik M.G. (2017). *Minik üzgün kaktüs*. Kumdan Kale.
- Daywalt, D. (2013). *The day the crayons quit*. Harper Collins.
- de Gutman, C. (2011). *L'enfant*. Mouche Poche.
- de Rigaudie, M. (2013). *Petit lapin reve de gloire*. Casterman.
- de Saint-Exupéry, A. & Otçeken, M. (2016). *Küçük Prens ve Küçük Prens'i okuma rehberi*. Tuti Kitap
- de Saint-Exupéry, A. (1943). *El principio: Le petit prince*. Nisi Lex Editores.
- de Saint-Exupéry, A. (2021). *Küçük prens*. (Çeviren: Tomris Uyar & Cemal Süreya), Can Çocuk Yayınları.
- Demers, D.A. (2020). *Funny sort of minister*. Alma Books.
- Demiral, S.(2015). *Filozof çocuklar kulübü serisi*. Final Kültür Sanat Yayınları.
- Dios, D.O. (2015). *Pajare amirollo*. Apila Ediciones.

- Direk, N. (2002). *Küçük prens üzerine düşünmek*. Pan Yayıncılık.
- Docherty, H. (2017). *You can never run out of love*. Cartwheel Books.
- Donohue, K. (2015). *The boy who drew monsters*. Picador.
- Draper, S.M. (2012). *Out of my mind*. Atheneum Books for Young Readers
- Eco, U. & Carmi, E. (2015). *Tre racconti umberto eco*. Bompiani.
- Elliott, Z. (2008). *Bird*. Lee-Low Books.
- Erblich, W. (2007). *Ente, tod und tulpe*. Verlag Antje Kuntzmann.
- Erginer, E. (2017). Küçük prens sandalyesi: İrdeleyici soru sorma becerilerini geliştiren bir öğretim tekniği deneyimi, 26. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi*, Antalya, Türkiye.
- Erginer, E. (2022). *Öğretim ilke ve yöntemleri*, Pegem Akademi Yayıncılık.
- Estes, E. (1944). *The hundred dresses*. Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company
- Fehr, D. (2018). *Come si legge un libro*. Orecchio Acerbo.
- Fickel, F. (2019). *Als der tiger einmal der bär sein wollte*. Ellermann.
- Frank, A. (2009). *Het achterhuis*. Prometheus.
- Freedman, D. (2011). *Blue chicken*. Penguin.
- Freedman, D. (2019). *Carl and the meaning of life*. Viking Books.
- Freeman, D. (2007). *Earl the squirrel*. Puffin Books.
- Gönül, L. (2013). *Çocuklar için Shakespeare ile felsefe*: Atinalı Timon.
- Gravett, E. (2007). *Little mouse's big book of fears*. Simon & Schuster Books.
- Guridi, C.I. (2015). *El dia en que me converti en pajaro*. Tres Tigres Tristes.
- Gülenç, K. & Karadağ, F. (2019). *Çocuklar için felsefi öyküler*. Dinozor Çocuk.
- Haynes, J., & Murriss, K. (2012). *Picturebooks, pedagogy, and philosophy*. Routledge.
- Henkes, K. (1991). *Chrysanthemum*. Greenwillow Books.
- Homerus. (2014). *Odyseia*. (Çeviren: Azra Erhat & A. Kadir Meriçboyu). İş Bankası Kültür Yayınları.
- Hoose, H.P. (1998). *Hey, little ant*. Reading Rainbow Book.
- Hosseini, K. (2003). *The kite runner*, Riverhead Books.
- Houdé, O., & Borst, G. (2014). Measuring inhibitory control in children and adults: brain imaging and mental chronometry. *Frontiers in psychology*, 5, 616, 1-7.
- Hughes, T. (2011). *How the whale became and other stories*. Faber & Faber.
- Jung, M. (2011). *İçimizdeki Küçük Pren*. (Çeviren: Çiğdem Canan Dikmen). Yurt Kitap Yayın.
- Kastner, E. (2012). *Das fliegende klassenzimmer*. Dresler Verlag.
- Kemal, Y. (2014). *Filler sultanı ile kırmızı sakallı topal karınca*. Yapı Kredi Yayınları.
- Kılıç, D. (2018). *Pudubepa*. Toçev Yayınları.
- Klassen, J. (2011). *I want my bat back*. Candlewick Press.
- Korczak, J. (2018). *Krol macius pierwszy lektury*. Wilga.
- Krouse, A. (2013). *Exclamation mark*. Scholastic Press.
- Kulkul, Y. (2023). *Hadi felsefe yapalım*. Usturlab.
- Labbe, B. & Gaste E. (2011). *Bal gibi felsefe serisi*. Doğan Egmont Yayıncılık.
- Labbe, B. (2018). *Çıtır çıtır felsefe serisi*. Günışığı Kitaplığı.
- Le Guin, U. K. (1988). *Solomon Leviathan's nine hundred and thirty-first trip around the world*. Philomel.
- Lind, A. (2012). *Sandvargen*. Raben-Sjögren.
- Lind, A. (2018a). *Kumkurdu*. (Çeviren: Ali Arda). Pegasus Yayıncılık.
- Lind, A. (2018b). *Daha fazla kumkurdu*. (Çeviren: Ali Arda). Pegasus Yayıncılık.
- Lind, A. (2018c). *Daha da fazla kumkurdu*. (Çeviren: Ali Arda). Pegasus Yayıncılık.
- Lionni, L. (2015). *Frederick*. (Çeviren: Kemal Atakay). Elma Yayınevi.
- Lionni, L. (1975). *A color of his own*. Alfred A. Knopf.
- Lionni, L. (1975). *Pezzettino*. Knopf Books for Young Readers.
- Lipman, M. (1976). Philosophy for children. *Metaphilosophy*, 7(1): 17-39.
- Lipman, M. (1988). *Philosophy goes to school*. Philadelphia Temple University Press.
- Llenas, A. (2022). *Vacio*. Barbara Fiore Editora.
- Lobel, A. (1970). *Frog and toad are friends*. Harper-Row.
- Lobel, A. (1975). *Owl and the moon*. Harper & Row.

- London, J. (2015). *The call of the wild*. Simon and Schuster.
- Lone, J. M. (2017). *Filozof çocuk*. (Çeviren: Gülsün Arıkan). Sola Unitas.
- Lortie, C. J. (2021). The Little Prince is an ecologist. *Ideas in Ecology and Evolution*, 14, 18-21.
- Maclear, K. (2015). *The good little book*. Tundra Books.
- Mantchev, L. (2015). *Strichy no elephants*. Simon & Schuster.
- Marti, M. (2011). *Benim adım Saint-Exupery*. (Çeviren: Farah Yurdözü). Altın Kitaplar.
- Matthews, G.B (1994). *The philosophy of childhood*. Harvard University Press.
- Matthews, G.B (2000). *Çocukluk felsefesi*. (Çeviren: Emrah Çakmak). Gendaş.
- Matthews, G.B. (1976). Philosophy and children's literature, *Metaphilosophy*, 7(1): 7-16.
- Matthews, G.B. (1992). *Dialogues with children*. Harvard University Press.
- Mattiangeli, S. (2015). *Crescendo*. La Fragatina.
- Mattiangeli, S. (2018). *Uno come antonio*. Il Castoro.
- Mazo, D.M. (2014). *Il gregge*. Fragatina.
- McCall, C.C. (2012). *Philosophical inquiry with five year olds*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
- McKee, D. (2018). *Tusk tusk*. Beaver.
- McKee, D. (2005). *The conquerors*. Andersen Press.
- Mealer, B. & Kamkwamba, W. (2019). *The boy who harnessed the wind*. Rocky Pond Books.
- Miandji, A. (2020a). *Kara kaş*. Bilgi Yayınevi.
- Miandji, A. (2020b). *Muş cenneti*. Bilgi Yayınevi.
- Miandji, A. (2021a). *Bilge çiçek*. Bilgi Yayınevi.
- Miandji, A. (2021b). *Ben yanulabilirim*. Bilgi Yayınevi.
- Miandji, A. (2022). *Filozof meşe*. Bilgi Yayınevi.
- Morrison, T. (1999). *The big box*. Little, Brown Books
- Moseley, D., Baumfield, V., Elliott, J., Gregson, M., Higgins, S., Miller, J., & Newton, D.P. (2005). *Frameworks for thinking: A handbook for teaching and learning*. Cambridge University Press.
- Munsch, R. (2001). *Love you forever*. Firefly Books.
- Muth, J.J. (2003). *Stone soup*. Scholastic.
- Nabipour, P. (2023). The Postcolonial Little Prince: A Comparative Analysis of Saint-Exupéry's The Little Prince and Other Works. *International Research in Children's Literature*, 16(1), 73-85.
- Nagaraja, D. (2017). *The calm buddha at bedtime: tales of wisdom, compassion and mindfulness to read with your child*. Whatkins.
- Norbury, J.(2021). *Big panda and tiny dragon*. Penguin.
- Orwell, G. (2021). *Animal farm*. Oxford University Press.
- Özdemir, Ö.(2018). *Çocuklar için felsefe serisi*. Redhouse Kız Yayınları.
- Paola, D.T. (2000). *Nana upstairs and nana downstairs*. Puffin Books.
- Pfister, M. (1992). *The rainbow fish*. Simon & Schuster.
- Ravoux, J. P. (2015). *Küçük Prens ve felsefe*. (Çeviren: Asena Yalınız). Kafekültür Yayıncılık.
- Reynolds, P. (2013). *The smallest gift of christmas*. Candlewick Press.
- Reynolds, P. H. & Wood, B. (2017). *The dot*. Candlewick Press.
- Ringgold, F. (1998). *My dream of Martin Luther King*. Dragonfly Books.
- Roemmers, A.G. (2013). *Genç Prens'in dönüşü*.(Çeviren: Deniz Torcu). Timaş Yayınları.
- Rooseboom, S. (2020). *Het ministerie van oplossingen en de zilverjongen*. Unieboek.
- Rosen, M. (2004). *Michael Rosen's sad book*. Walker Books.
- Rousseau, J.J. (1979). *Emile or on Education, Introduction, translation, and notes by Allan Bloom*. Basic Books.
- Saltzberg, B. (2010). *Beautiful Oops!* Workman Publishing.
- Sanghvi, P. (2020). Piaget's theory of cognitive development: A review. *Indian Journal of Mental Health*, 7(2), 90-96.
- Saunders, G. (2018). *Fox 8*. Bloomsbury Publishing.
- Seuss Dr. (1960). *Green eggs and ham*. Random House.
- Seuss, Dr. (1958). *Yertle the turtle*. Random House Books For Young Readers.
- Sevimay, H.R. (1980). *Küçük Prens'in dönüşü*. Kazancı Matbaacılık.
- Sewell, A. (2012). *Black beauty*. Oxford University Press

- Shaw S.(2016). *Moo la la cow goes shopping*. Simon & Schuster.
- Silverstein, S.(1964). *The giving tree*. Harper Colins.
- Spencer, L., Ritchie, J., Lewis, J., & Dillon, L. (2003). *Quality in qualitative evaluation: A framework for assessing research evidence*. Cabinet Office–Government Chief Social Researcher’s Office.
- Stead R. (2010). *When you reach me*. Yearling.
- Stead, C.P. (2010). *A sick day for amos mcgee*. Roaring Brook Press.
- Steig, W. (2007). *The real thief*. Square Fish.
- Steig, W. (2010). *Shrek*. Macmillan.
- Tan, S. (2013). *Rules of summer*. Lothian Children’s Books.
- Tashlin, F. (2007). *The bear that wasn’t*. Digireads.com
- Toptaş, A.H. (2009). *Ben bir gürgen dahyım*. İletişim.
- Turner, S. M., & Matthews, G. B. (1998). *The philosopher's child: critical perspectives in the Western tradition*. University of Rochester Press.
- Walliams, D. (2016). *The world’s worst children*. Harper Colins.
- Ward, H. (2017). *The tin forest*. Templar Publishing.
- Wartenberg, T.E. (2009). *Big ideas for little kids: Teaching philosophy through children's literature*. Rowman & Littlefield.
- Wartenberg, T.E. (2018). *Küçük çocuklar için büyük fikirler: Çocuk edebiyatıyla felsefe öğretim*. (Çeviren: Senem Kurtar ve A. Kadir Gülen). Sentez Yayıncılık.
- Watts, F. & Watson, J. (2017). *Goodnight Mice*. ABC Books.
- Webb, H. (2014). *A cat called penguin*. Scholastic.
- White, B.A. (1999). *Charlotte’s web*. Lemnisceat.
- Wilde, O. (2017).*The happy prince*. Macmillan Collector's Library.
- Wilhelm, H.(2010). *Tiger- tiger ist es wahr*. Palaysia Verlag.
- Willems, M. (2004). *Knuffle bunny*. Walker Books.
- Willems, M. (2007). *Leonardo the terrible monster*. Weston Woods.
- Willems, M. (2009). *Don’t let the pigeon drive the bus*. Walker Books.
- Williams, B. (2003). *Albert’s impossible toothache*. Candlewick.
- Wiseman, B. (1989). *Moris the mose*. Harper-Row.
- Woolf, V. (2004). *Nurse lugton’s curtain*. Houghton Mifflin Harcourt.
- Wright, R. (1998). *Black boy*. Harper & Row.
- Yamada, K. (2013). *What do you do with an idea?* Compendium Kits.
- Yamada, K. (2018). *What you do matters?* Compendium Publishing.
- Yamada, K. (2020). *Trying*. Compendium Publishing.
- Yarkın, Ö.(2016). *Çocuklar için felsefe serisi*. Öteki Yayınevi.
- Yılmaz, N. & Bilican, Y.M. (2019). *Çocuk edebiyatı ve felsefe: Öğretmen ve veliler için p4c uygulama örnekleri, 45 kitap ve 45 soruşturma*, Ayrıntı (Dinozor Çocuk) Yayınları.
- Zemach, M. (1993). *The little red hen*. Turtleback.
- Zullo, G. (2013). *Les oiseaux*. La Joie De Lire.
- Zullo, G. (2015). *Mon tout petit*. La Joie De Lire.

EXTENDED SUMMARY

The theory behind Philosophy for Children (P4C)

This study delves into the realm of Philosophy for Children (P4C) and its intersection with children's literature. The historical perspective reveals a dearth of scholarly engagement by philosophers and thinkers on the emergence of philosophical thinking in childhood. Adults unacquainted with philosophy often tend to dismiss it as "too difficult" and "too abstract" for children, thus underestimating their capacity for philosophical inquiry and deep thinking. While educators, psychologists, sociologists, and other social scientists have historically recognized the significance of childhood and its role in human life, philosophers have largely marginalized the philosophical aspects of childhood (Lone, 2017).

However, contemporary insights challenge the notion that young children are incapable of abstract and philosophical thinking. McCall (2012) argues, contrary to cognitive maturation theories, that young children can engage with abstract ideas, exercise moral reasoning, empathize with divergent viewpoints, and participate in philosophical activities when provided with the appropriate environment.

Piaget's view of cognitive development progressing in sequential stages has evolved to emphasize a holistic approach, highlighting the importance of individual differences in developmental periods (Sanghvi, 2020). This accentuates the necessity of recognizing individual uniqueness alongside developmental stages. Houdé & Borst (2014) critique Piaget for underestimating cognitive abilities in babies while exaggerating the capacities of preschoolers, elementary school children, adolescents, and even adults, leading to detailed behavioral studies that reshaped the conceptualization of children's cognitive skills.

Lipman (2003) suggests a harmonious relationship between Bloom's hierarchical levels of learning/thinking and Piaget's educational paradigms, although the rigid interpretation of these paradigms has hindered the flexible implementation of teaching philosophical questioning skills to children. Consequently, the importance of "philosophy for children" in developing abstract thinking skills has gained prominence since Lipman (1976) and Matthews (1994).

Moseley et al. (2005) contribute by examining thinking and learning skills in educational literature through modeling and classification. Canuto (2018) points out criticisms of systematic developmental classifications and hierarchies in studies of children's thinking skills, stressing that educators who rely on such hierarchies may fail to utilize interconnections and relationships between skills effectively.

The statement, "Children cannot be coloring books, and they cannot be painted by adults" (Hosseini, 2003: 21), has become a popular refrain in new pedagogy. Rousseau's sentiment from the 1700s, advocating that childhood should be valued for its unique ways of seeing, thinking, and feeling, is juxtaposed against the slow progress in scientific studies of children's thinking development. Moreover, it is evident that children's literature often lacks effective collaboration with pedagogy, and works intended for children are often authored by individuals whose professional and personal foundations lack adequate pedagogical grounding.

Pioneering works by Lipman (1988), Matthews (1994), Wartenberg (2009), and Haynes & Murriss (2012) have enabled philosophers not only to write about children but also to directly engage with them. The assumption that adults often find children's cognitive abilities more primitive and believe they should meet adult thinking standards neglects the value of children's ideas. This disregard may cause us to miss the seriousness or humor in children's perspectives (Matthews, 2000).

Depriving children of philosophy denies them their desires, dreams, and the courage to question, while a philosophy without children remains a mere worldview, a thought system, or an ideology. To reveal the true creative and curious spirit of philosophical inquiry in children, philosophy must abandon its arrogance and

detach itself from the ivory towers it has long inhabited, ceasing to be a source of intimidation for children. Its return to the creative and inquisitive spirit lies in its engagement with children (Wartenberg, 2018).

Thankfully, Costello (2011) highlights the problematic relationship between Western philosophy and children as well as children's literature. Many philosophical texts in Western history have relegated children to a passive role, rarely mentioning them in philosophical discussions. However, historical analysis indicates that Socratic inquiry inherently encompassed philosophy for children, contradicting the notion that philosophy was solely the domain of adults.

Fortunately, due to the efforts of philosophy educators, educational philosophers, researchers, and teachers, the promotion of philosophy for and by children is gaining momentum. Children's literature, especially since Matthews (1976), plays a pivotal role in this movement by fostering creative and philosophical thinking. Wartenberg (2009), who engages in philosophical inquiry with young children, aims to encourage teachers and emphasizes that one does not need an extensive philosophical background to teach philosophy at the elementary level. He treats children as innate philosophers and asserts that nurturing curiosity and independent creativity is paramount in teaching philosophy.

Research purpose

This study seeks to examine works that contribute to philosophy for children. It explores a range of literary sources in the field of philosophy for children, focusing on their thematic content. Through thematic content analysis, the study aims to illuminate the concepts addressed in these works. Moreover, the study aims to identify the aspects of philosophy for children that academic sources emphasize.

Methodology

The data analysis process involved categorizing works into two main groups: children's literature educational children's literature designed for philosophical purposes, works inspired by "The Little Prince," and academic works on philosophy for children. By conducting a literature review and archival searches, this study compiles and analyzes these works.

This study delves into the potential of utilizing children's literature to foster philosophical thinking and inquiry skills through a meticulous examination of work selection criteria and thematic analysis. The research focuses on the "Philosophy for Children" (P4C) approach, aimed at introducing philosophical thinking and learning methods to children.

During the process of selecting works, various categories of children's literature are scrutinized. These include novels, fairy tales, and storybooks writings about "The Little Prince".The selection criteria encompass aspects like the relationship between philosophy and education, suitability for instructional activities, conceptual density, and contributions to diverse realms of thought.

Findings

The thematic analysis phase dissects the contents of different work categories in terms of their thematic diversity. Novels, fairy tales, and storybooks often explore concepts like imagination, happiness, wisdom, tolerance, reality, justice, and aesthetics. Poetry books, on the other hand, emphasize themes such as thinking, conscience, love for philosophy, empathy, and the connection between philosophy and psychology. Textless picture books undergo a conceptual analysis based on their illustrations. Works revolving around "The Little Prince" are scrutinized for their exploration of thinking, empathy, psychology, and educational relationships. Academic works highlight areas like teaching philosophy to children, inquiry, philosophical methodology, and educational aspects. Philosophical book sets are evaluated as teaching materials.

Conclusion

In conclusion, this study offers a systematic exploration of how children's literature can support the development of philosophical thinking and inquiry skills while shedding light on the thematic foci of various work categories. The study provides guidance for the selection of works that can aid children in enhancing critical thinking, empathy, creativity, and inquiry skills. Furthermore, it serves as a bridge between different disciplines, demonstrating how children's literature can contribute to philosophical thinking education. This study can be seen as a significant step towards increasing awareness of critical thinking and ethical values in future generations.

Ekler

Orijinal adları, yazıldıkları ülkeler, yazar ve çevirmen bilgileri açısından kullanılan eserler listesi

a) Kitaplar (Roman, Masal, Öykü)

Kitap Adı	Ülke	Tema/ Kavramlar	Yazar
Le Petit Prince <i>Küçük Prens</i>	Fransa	Sevgi, İnsanın Doğası, Keşfetmek, Aydınlanma, Dar Görüşlü Olmak, Arkadaşlık, Sorumluluk, Doğru, Çocuk Olmak, Yetişkin Olmak, Masumiyet	Antoine de Saint-Exupéry Çevirmenler: Tomris Uyar , Cemal Süreya
Emily's Art	ABD	Estetik, Sanat	Peter Catalanotto
The Important Book	ABD	Nesnelerin "temel" ve "tesadüfi" özellikleri arasındaki fark	Margaret Wise Brown
Frederick <i>Frederick</i>	İtalya	İşin Doğası, İletişim, Toplumsallık Duygusu, Sanat	Leo Lionni Çevirmen: Kemal Atakay
The Wonderful Wizard of Oz <i>Oz Büyücüsü</i>	ABD	İnsan, Doğa, Hayvan, Öz-Yeterlilik, İyi-Kötü, Dostluk, Çocukluk masumiyeti	L. Frank Baum Çevirmen: Vokan Yalçintoklu
The Giving Tree <i>Cömert Ağaç</i>	ABD	Cömertlik, Mutluluk, Hüzün, Sevmek	Shel Silverstein Çevirmen: Sevim Öztürk
Knuffle Bunny	ABD	Dil ve İletişim	Mo Willems
Morris the Moose	ABD	Bilgi, Gerçek, Öfke	Bernard Wiseman
Frog and Toad are Friends <i>Ayrılmaz İkili: Kurbağa ve Murbağa</i>	ABD	Cesaret, Arkadaşlık	Arnold Lobel Çevirmen: Ece Özkan
Little Mouse's Big Book of Fears	İngiltere	Korku	Emily Gravett
Les Oiseaux <i>İncelikli Şeyler</i>	İsviçre	Ayrıntılar, Mutluluk	Germano Zullo Çevirmen: Damla Kellecioglu
Mon Tout Petit <i>Küçüküm</i>	İsviçre	Zaman, Sevgi, Hayat	Germano Zullo Çevirmen: Tuğçe Özdeniz
Sandvargen <i>Kumkurdu</i>	İsveç	Dil, Anlaşma, Adalet, Hak-Haksızlık, İnsan Hakları, Sorumluluk, Kurallar, Yalan-Doğru-Gerçek, Zaman, Değişim, Büyümek	Åsa Lind Çevirmen: Ali Arda
Ben Bir Gürgen Dalıyım	Türkiye	İnsan ve Doğa	Hasan Ali Toptaş
Black Beauty <i>Siyah İnci</i>	İngiltere	İnsan ve Hayvan	Anna Sewell

				Çevirmen: Ayşe Berktaş Hacımırzaoğlu
The Call of the Wild <i>Vahşetin Çağrısı</i>	ABD	İnsan ve Hayvan	Jack London	Çevirmen: Levent Cinemre
I, Robot <i>Ben, Robot</i>	Rus-Amerikan	Ahlak, Etik, İnsan Üstünlüğü ve Hakimiyeti, Mantıksızlık, Korku, Aptallık, Yapay Zeka, Vicdan, İnsanlık	Isaac Asimov	Çevirmen: Gönül Suveren
Nurse Lugton's Curtain <i>Dadının Perdesi</i>	İngiltere	Estetik	Virginia Woolf	Çevirmen:
Ente, Tod und Tulpe <i>Ördek, Ölüm ve Lale</i>	Almanya	Ölüm	Wolf Erlbruch	Çevirmen: Bahar Siber
The Hundred Dresses <i>Yüz Elbisenin Sırrı</i>	ABD	Anlayış, Şefkat, Cömertlik	Eleanor Estes	Çevirmen: Esra Özilhan Çiftçi
When You Reach Me <i>Beni Bulduğun Zaman</i>	ABD	Arkadaşlık, Hayat, Ölüm	Rebecca Stead	Çevirmen: Serim As Özdemir
Het Achterhuis <i>Anne Frank'ın Hatıra Defteri</i>	Almanya - Hollanda	İrkçılık	Anne Frank	Çevirmen: Hakan Kuyucu
The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian <i>Duruma Göre Bazen Kızılderilirim</i>	ABD	İrkçılık	Sherman Alexie	Çevirmen: Bengü Ayfer
Kara Kaz	İran-Azeri	Bilim, Ahlak, Dürüstlük, Çıkarlar, Evren	Anooshirvan Miandji	
Filozof Meşe	İran-Azeri	Doğa, Farkındalık, Varoluş	Anooshirvan Miandji	
Muz Cenneti	İran-Azeri	Teknoloji, Bilim	Anooshirvan Miandji	
Bilge Çiçek	İran-Azeri	Sabır, Bilgi birikimi	Anooshirvan Miandji	
Ben Yanılabilirim	İran-Azeri	Düşünme, öğrenme, farkındalık	Anooshirvan Miandji	
Un bateau dans le ciel <i>Gökte Bir Tekne</i>	İngiltere	İyilik, Dayanışma, Hoşgörü	Quentin Blake	Çevirmen: Emrah İmre
Die Geschichte vom Fuchs, der den Verstand verlor <i>Bellegimi Yitiren Tilkinin Öyküsü</i>	Almanya	Hayat, Değişim, Yaşlanma, Kuşakların bir arada yaşaması	Martin Baltscheit	Çevirmen: Kazım Özdoğan

Uno come Antonio Antonio Gibi Biri	İtalya	Birey, toplum, duygular, hayaller, Arkadaşlık, Çocuk Olmak, Hayal Gücü, Oyun ve Eğlence	Susanna Mattiangeli Çevirmen: Nükhet Amanoel
Crescendo <i>Kreşendo</i>		Farkındalık, Müzik	Susanna Mattiangeli Çevirmen: Kemal Atakay
What You Do Matters? <i>Bir Problemler Ne Yaparsın?</i>	Çin	Öğrenme, Büyüme, Cesaret	Kobi Yamada Çevirmenler: A. Enes Esen, Tuna Alemdar
What Do You Do With an Idea? <i>Bir Fikirle Ne Yaparsın?</i>	Çin	Bilgi, Düşünceler	Kobi Yamada Çevirmen: Harun Yaşar
El niño que quería dormir <i>Uyumak İsteyen Çocuk</i>	Romanya	Hayat, Hayaller, Mutluluk	Michel Brule Çevirmen: Canan Coşkan
Charlotte's Web <i>Örümcek Ağ</i>	ABD	Hayvanlar, Sadakat, Sevgi, Dostluk	E. B. White Çevirmen: Mehmet Küçük
Black Boy <i>Kara Çocuk</i>	ABD	İrkçilik	Richard Wright Çevirmen: Hasan Aslan
Das fliegende Klassenzimmer <i>Uçan Sınıf</i>	Almanya	Mutsuzluk, Umut, Bilgelik	Erich Kästner Çevirmen: Şebnem Sunar
Ben Kimim?	Ürdün	Kimlik, Merak	Abeer Al-Taher Çevirmen: Abdülkerim Lale
de Que Color Es Un Beso? <i>Öpücük Ne Renktir?</i>	İspanya	Sevgi, Duygular	Rocio Bonilla Çevirmen: Müren Beykan
Der Pinguin sucht das Glück	Almanya	Mutluluk	Stefan Beuse
The Calm Buddha at Bedtime: Tales of Wisdom, Compassion and Mindfulness to Read with Your Child	Hindistan	Sabır, Dürüstlük, Özgünlük, Cömertlik, Barış, Şefkat	Dharmachari Nagaraja
Als der Tiger einmal der Bär sein wollte	Almanya	Arkadaşlık, Mutluluk, Duygular, Hayvanlar	Florian Fickel
The Conquerors <i>Zafer Kimin?</i>	İngiltere	Savaş, Barış, Kültürel Değerler, Hoşgörü	David McKee Çevirmen: Ümit Mutlu
Tusk Tusk <i>Dişe Diş</i>	İngiltere	Önyargı, Farklılıklar, Hoşgörü, Savaş, Barış	David McKee Çevirmen: Ümit Mutlu
The Very Hungry Caterpillar <i>Aç Tırtıl</i>	ABD	Zaman, Değişim	Eric Carle Çevirmen: Fatih Erdoğan
Vacío Boşluk	İspanya	Kaybetme, İyileşebilme, Zorlukların üstesinden gelebilme gücümüz, Hayattaki amacımızı bulma	Anna Llenas Çevirmen: Sanem Öge

The Happy Prince <i>Mutlu Prenses</i>	İrlanda	Ön yargılar, Gerçek mutluluk ve iyilik	Oscar Wilde Çevirmen: Orhan Düz
How the Whale Became and Other Stories <i>Balina Nasıl Balina Oldu?</i>	İngiltere	Doğa ve Hayvanlar	Ted Hughes Çevirmen: Gönül Çapan
Pajaro Amarillo <i>Sarı Cıvıv</i>	İspanya	Farklılıklar, Yardımlaşmak, Paylaşmak	Olga de Dios Çevirmen: Özge Güneş Koçkaya
A Funny Sort of Minister <i>Acayip Bir Bakan</i>	Kanada	Hayal Gücü, İletişim, Yaratıcılık, Aile İçi İletişim, Cesaret, Problem, Farklı Bakış Açıları	Dominique Demers Çevirmen: Tuğçe Özdeniz
The World's Worst Children <i>Dünyanın En Berbat Çocukları</i>	İngiltere	Hayal Gücü, İletişim	David Walliams Çevirmen: İpek Şoran
Het Ministerie van Oplossingen en de Zilverjongen <i>Çözüm Bakanlığı</i>	Hollanda	Değerlerimiz, İletişim, Yaratıcılık, Baba- Çocuk İlişkisi, Birlikte Yaşama, Problem, Dayanışma, Dostluk, Farklılıklar, Hoşgörü, Macerası, Zorbalıkla Baş Etme	Sanne Rooseboom Çevirmen: Hasan Türksel
The Boy Who Drew Monsters <i>Canavar Çizen Çocuk</i>	ABD	Hayal Gücü, Korkular, Ölüm	Keith Donohue Çevirmen: Cihat Taşçıoğlu
A Sick Day for Amos McGee <i>Bekçi Amos'un Hastalandığı Gün</i>	ABD	Hayvan Sevgisi, Arkadaşlık, Ahlaki Değer, Hayvan Hakları, Ahlaki Standartlar ve Arkadaşlık, Arkadaşlığın Doğası, Ahlak'a Karşı Arkadaşlık, Hayvanlarla Ahlaklılık	Philip C. Stead Çevirmen: Esin Uslu
República luminosa <i>Işıklar Ülkesi</i>	İspanya	Çocuk Suçluluğu, Düzen, Şiddet, Medeniyet	Andrés Barba Çevirmen: Züleyha Yılmaz
Trying <i>Denemek</i>	Çin	Başarısızlık, Kaygılar, Umutsuzluk, Üzüntüler, Öğrenme, Büyüme, Gelişme, İyileşme, Azim, Cesaret	Kobi Yamada Çevirmen: Abdülkerim Enes Eren
Moo La La Cow Goes Shopping <i>Möö La La Alışverişe Çıkan İnek</i>	ABD	Hayvan Sevgisi	Stephanie Shaw Çevirmen: Melike Hendek
L'enfant <i>Çocuk</i>	Fransa	Çocuk olmak, Hayvan Sevgisi	Colas Gutman Çevirmen: Tuvana Gülcan
Petit Lapin rêve de gloire <i>Kabraman Olmak İsteyen Tanışın</i>	Fransa	Kahramanlık, Cesaret, Dünyayı Keşfetmek Petit Lapin Reve De Gloire	Mylène Rigaudie Çevirmen: Güçlü Özkök
The Bear That Wasn't <i>Ayı Olmayan Ayı</i>	ABD	Kimlik, Varoluş, Doğa	Frank Tashlin Çevirmen: Şiirsel Taş
Krol Macius Pierwszy Lektury <i>Çocuk Kral</i>	Polonya	Büyüme, Yetişkin Hayatının İkilemleri ve Zorlukları, Kıskançlık, Savaş, Ölüm,	Janusz Korczak Çevirmen: Cemal Demirrel

Animal Farm <i>Hayvan Çiftliği</i>	İngiltere	Güç, İktidar, Eşitlik-Eşitsizlik, Toplumsal Düzen/Sınıflar, Yozlaşma, Emeklerin Sömürülmesi	George Orwell Çevirmen: Celal Üster
Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca	Türkiye	Zalimlik, Adaletsizlik, Güç, Haksızlık, Acımasızlık, Emeklerin Sömürülmesi	Yaşar Kemal
Οδύσσεια /Odýsseia	Yunanistan	Kahramanlık, Sadakat, Nefret, Öç alma	Homeros Çevirmenler: Azra Erhat, A. Kadir
Puduhepa – Hitit Barış Kraliçesi	Türkiye	Korku, Sabır, Büyüme, Savaş, Barış	Demet Kılıç
Albert's Impossible Toothache	ABD	Gerçeklik, Gerçekliğin Doğası, Olasılık ve Hayal Gücü, Göstermenin/İşaret Etmenin Doğası	Barbara Williams
Bird	Kanada-ABD	Estetik, Sanat, Gerçeklik, Ölüm ve Din, Uyuşturucu Bağımlılığı, Özgür İrade ve Ahlak, Sanat&Gerçeklik, Adalet ve Yükümlülük	Zetta Elliott
Earl the Squirrel	ABD	Bağımsızlık, Teknolojiye Bağlı Olmak, Ödül'e Karşı Risk	Don Freeman
Exclamation Mark	ABD	Eşsizlik, Benzerlik/Uyum, Özgürlük, Kişisel Kimlik	Amy Krouse Rosenthal
Hey, Little Ant	ABD	Hayvan Hakları, Saygı, Güç ve Sorumluluk, Akran Baskısı	Philip - Hannah Hoose
I Want My Hat Back	Kanada	Hırsızlık, Yalan, Öldürme, Ceza	Jon Klassen
Michael Rosen's Sad Book	İngiltere	Üzgünlük Yaşamak, Üzgünlük ve Davranışımız, Duyguların Doğası	Michael Rosen
Nana Upstairs & Nana Downstairs	ABD	Ölme, Ölüm, Yas, Yaşlanmak	Tomie dePaola
Shrek	ABD	Çirkinlik, Çirkin Görünmek ve Çirkin Olmak, Aşk ve Çirkinlik	William Steig
Stone Soup	ABD	Mutluluk, Paylaşmak	Jon J Muth
The Day the Crayons Quit	ABD	Kişisel Çıkar'a Karşı Yükümlülük, Toplumsal Normlar, Sanat ve Estetik	Drew Daywalt
The Good Little Book	Kanada	Kurgu Paradoksu, Ahlak ve Edebiyat	Kyo Maclear
The Real Thief	ABD	Varlık, Adalet, Affetmek	William Steig
The Widow's Broom	ABD	Cesaret, Tolerans, Korku	Chris Van Allsburg
Yertle the Turtle	ABD	Adalet ve Haklar, Servet ve Sömürgecilik, Güç ve Otorite	Dr. Seuss
Walt Disney's Peter Pan	ABD	Cesaret, Büyümekten Korkmak, Adalet, Olasılık	Leigh Addison
A Color of His Own	İtalya	Kimlik, Değişim, Arkadaşlık ve Mutluluk	Leo Lionni
Chrysanthemum	ABD	Mükemmeliyetçilik, Zorbalık	Kevin Henkes
Don't Let the Pigeon Drive the Bus	ABD	Sorumluluk, İkna Etme, Ceza	Mo Willems

Extra Yarn <i>Sibirli İplik</i>	ABD & Kanad a	Sihir, Para ve Mutluluk, Cömertlik ve Paylaşma	Mac Barnett Çevirmen: Esin Uslu
Green Eggs and Ham <i>Yeşil Yumurta ve Salam</i>	ABD	Tercihler, Deneyim, Mantık	Dr. Seuss Çevirmen: Meltem Erkmen
Leonardo, the Terrible Monster	ABD	Sorumluluk ve İstek, Korku, Kimlik, Varlık	Mo Willems
Love You Forever <i>Seni Hep Seveceğim</i>	ABD	Sevgi, Cinsiyet Roller, Mutluluk/içsel doygunluğun verdiği mutluluk, Hayat ve Ölüm	Robert Munsch Çevirmen: Tuğçe Nida Gökırmak
My Dream of Martin Luther King	ABD	Özgürlük, Eşitlik, Irk, Kahraman	Faith Ringgold
“Owl and the Moon” from Owl at Home	ABD	Arkadaşlık, Bilgi	Arnold Lobel
Strictly No Elephants	ABD	Arkadaşlığın Doğası, Arkadaşların Sorumlulukları, Aidiyet	Lisa Mantchev
The Big Box	ABD	Kutuda Yaşam, Kuralların Anlamı, Özgürlük Kavramı	Toni Morrison
The Little Red Hen	ABD	Kişisel Çıkar’a Karşı Ahlak, Adalet ve Merhamet	Margot Zemach
The Rainbow Fish	İsviçre	Paylaşma, Güzellik, Mutluluk	Marcus Pfister
The Ugly Duck: And Other Tales <i>Çirkin Ördek Yavrusu Ve Diğer Masallar</i>	Danimarka	Zorbalık, Ayrımcılık, Kişinin Kendisine Karşı Dürüst Olmasının Önemi, Farklı olmak	Hans Christian Andersen Çevirmen: Ozan Kıziler
Tiger-Tiger ist es wahr <i>Kaplan-Kaplan Bu Doğru mu?</i>	ABD & Almanya	Gerçek, Düşünceler, Duygular	Byron Katie & Hans Wilhelm Çevirmen: Pınar Savaş
Where’s Teddy?	My İngiltere	Güvende Hissetmek, Korkmak, Mülk, Yabancılar, Güvenlik	Jez Alborough
Rules of Summer <i>Asla Neden Diye Sorma</i>	Avustralya	Yaşam ve Kurallar	Shaun Tan Çevirmen: Tuğçe Akyüz
El libro negro de los colores: Lektüre <i>Renklerin Kara Kitabı</i>	İspanya	Görmek ve Dokunmak	Menena Cottin Rosana Faria Çevirmen: Alpaslan Durmuş
El día en que me convertí en pájaro <i>Kuşa Dönüştüğüm Gün</i>	İspanya	Aşk	Ingrid Chabbert Guridi Çevirmen: Nazlı Gürkaş
Çayırın En Tuhaf Yuvası	Türkiye	Farklı olmak	Ahmet Büke
Come si legge un libro?	İtalya	Kitap	Daniel Fehr Çevirmen: Berivan Özkoçak

Kitap Okunur?	Nasıl			
The Boy Who Harnessed the Wind <i>Rüzgarı Dizginleyen Çocuk</i>	ABD	Üretme, Yaratıcılık, Sabır	William Kamkwamba Bryan Mealer Çevirmen: Burak Eren	
Tre Racconti (Gli gnomi di Gnù) <i>Cecii'nin Yer Cüceleri</i>	İtalya	Dünya, Değişim, Uygarlık	Eugenio Carmi, Umberto Eco Çevirmen: Eren Yücesan Cendey	
Jonathan Livingston Seagull <i>Martı</i>	ABD	Sınırları aşma ve kendini anlama	Richard Bach Çevirmen: Üner Eyüboğlu	
Out of My Mind <i>İçimizdeki Müzik</i>	ABD	Mücadele ve sebat	Sharon M. Draper Çevirmen: Nur Zeynep Kürük	
The Boy in the Striped Pajamas <i>Çizgili Pijamalı Çocuk</i>	İrlanda	Soykırım	Hohn Boyne Çevirmenler: Tayfun Törüner, Tülin Törüner	
Goodnight, Mickey <i>İyi Gececeler Farecikler</i>	Avustralya	Sevgi, Aile	Frances Watts - Judy Watson Çevirmen: Meltem Özdemir	
Big Panda and Tiny Dragon <i>Büyük Panda ve Küçük Ejderha</i>	İngiltere	Arkadaşlık, Cesaret, Şefkat	James Norbury Çevirmen: Aslı Tunç	
Beautiful Oops A Cat Called Penguin Penguin Adında Bir Kedi	ABD	Hatalar	Barney Saltzberg Holly Webb Çevirmen: Ozan Kızılar	
Fox 8: A Story Tilki 8	ABD	İnsan- Doğa İlişkisi, Hayvan Hakları	George Saunders Çevirmen: Niran Elçi	
The Tin Forest <i>Teneke Orman</i>	İngiltere	Güven, Yaratıcılık, Azim	Helen Ward	
Carl and the Meaning of Life Carl ve Yaşamın Anlamı		Hayatın Anlamı, Varoluş	Deborah Freedman Çevirmen: Nil Gün	
Pezzettino <i>Pezzettino</i>	İtalya	Benlik, Bireysel Farklılıklar	Leo Lionni Çevirmen: Kemal Atakay	
Il gregge <i>Sürü</i>	İspanya	Farklı Olmak	Margarita del Mazo Çevirmen: Selen Akhuy	
You Can Never Run Out of Love <i>Hiç Bitmeyen Şey</i>	İngiltere	Sevgi	Helen Docherty Çevirmen: Melike Hendek	
Blue Chicken <i>Mavi Tavuk</i>		Kalıpların Dışına Çıkmak	Deborah Freedman Çevirmen: Nil Gün	

The Dot <i>Nokta</i>	Kanad a	Yaratıcılık, Hayal Gücü	Peter H. Reynolds Çevirmen: Oya Alpar
Minik Kaktüs	Üzgün e	Türkiy Mutluluk, Hayaller	Gonca Mine Çelik
The Smallest Gift of Christmas <i>Dünyanın En Küçük Hediyesi</i>	Kanad a	Mutluluk, Paylaşmak	Peter H. Reynolds Çevirmen: Oya Alpar
Solomon Leviathan's Nine Hundred And Thirty-First Trip Around The World <i>Balina Süleyman'ın Dokuz Yüz Otuz Birinci Dünya Turu</i>	ABD	Pes Etmemek, Azim	Ursula K. Le Guin Çevirmen: Vedat Yılmaz
Il Mio Primo Libro Di Filosofia <i>İlk Felsefe Kitabım</i>	İtalya	Bilgelik, Ahlak, Sevgi, Evren, İnsan, Doğa, Adalet, Gerçeklik, Güzellik, Felsefenin Önemi, Mantık, Bakış Açısı, Bilgelik, Gerçeklik, Hayat, Mantık, Geçmiş, Gelecek, Felsefenin Önemi, Güç, Soru	Emiliano Di Marco – Massimo Bacchini Çevirmen: Güliz Akyüz Yıldırım

b) Çocuklar İçin Felsefeye İlham Kaynağı Olan Küçük Prens Üzerine Yazılan Eserler

Kitap Adı	Menşei	Tema/ Kavramlar	Yazar
Küçük Prens Üzerine Düşünmek	Türkiye	Düşünme, Felsefe Sevgisi	Nuran Direk
El regreso del joven príncipe <i>Genç Prens'in Dönüşü</i>	Arjantin	Vicdani Sorgulama	Alejandro Guillerm Roemmers Çevirmen: Deniz Torcu
Küçük Prens ve Küçük Prensi Okuma Rehberi	Türkiye	Düşünme, Psikoloji	Merve Otçeken
Donner un sens a l'existence ou pourquoi le Petit Prince est le plus: Ou Pourquoi Le Petit Prince est le plus grand traité de métaphysique du XXe siècle <i>Küçük Prens ve Felsefe</i>	Fransa	Küçük Prens neden bir felsefi öğretilidir?	Jean-Philippe Ravoux Çevirmen: Asena Yalınız
Me llamo. Exupery <i>Benim Adım Saint- Exupery</i>	Saint- İspanya	Kendini Küçük Prens'in yerine koyma	Merixell Marti Valenti Gubianas Çevirmen: Farah Yurdözü

Küçük Peşinde	Prens'in	Türkiye	Küçük Prens'i arama ve anlama	Hasan Bacanlı
The Little Prince for Grown-ups <i>İçimizdeki Küçük Prens</i>		Almanya	Küçük prens ve psikoloji	Mathias Jung Çevirmen: Çiğdem Canan Dikmen
Küçük Dönüşü	Prens'in	Türkiye	Küçük Prens	Hayri Ruhi Sevimay